

Пролог

Я повертався додому з вечірки. Стояла якраз та пора літньої доби, коли вечір ненав'язливо перетворювався на ніч, а тепле повітря було насичене цвітом лип, прохолодою роси та свіжістю трав. Закохані пари гуляли краєм лісопарку, машин майже не було. Місто огорнула така тиша, що було чути, здавалося, розмови на іншому його краю. Аж раптом — тихий дівочий плач.

Я підійшов до неї:

— Ти чого? Хтось образив?

Вона відірвала обличчя від своїх долонь, і на мене подивилися очі, повні сліз.

— Заблукала я, — шморгнула носиком дівчинка.

Я придивився до неї. Малявка. Років, може, трохи більше десяти. Одягнута була, щоправда, дивно. В такому вбранні ще моя прабабка, напевно, ходила років із сто тому. Але сукня чиста, гарно розшита. З-під подолу виглядали маленькі босі ніжки.

— Взуття де загубила? — співчутливо спитав я.

— Я боса йшла.

— Звідки?

— З лісу.

— Он як! А в лісі як опинилася?

— Ми там з тіткою Килиною живемо. Вона — відьма.

— Що, така страшна?

— Сам ти страшний! — сльози на обличчі в дівчинки враз висохли, а очиці блимнули на мене, наче блискавка. — Тітка Килина людей лікує, звірів різних та іншу живину.

— Ну, добре, добре, — «Лікарня тут недалеко, — майнуло в голові, — треба цю дитину якось туди доправити». — Ліс — он він. Хочеш проведу?

— Справді проведеш? — в голосі дівчинки забриніла надія. — Бо він мертвий, такий страшний, що я й кроку ступити в ньому боюся.

— Ходімо, — я потягнув дівчинку за лікоть, даючи зрозуміти, що не жартую.

— Зараз, — вона вихопила звідкись кошिका, повного трав та ягід, сміливо взяла мене за руку і наказала, ніби принцеса. — Веди.

Я й повів, прикидаючи, як би то найкраще звернути до лікарні.

Лісопарк, в якому була розташована лікарня, від будинків відділяла дорога. І хоч машин на ній майже не було, моя долоня міцно стиснула руку супутниці, коли ми переходили проїжджу частину. Про всяк випадок.

— Як тебе звати? — спитав я, щоб якось розрядити тишу.

— Світава, — відповіла дівчинка. — А тебе?

— Мишко. Кошик важкий? Дай, допоможу.

— Ні, то мос, — Світава навіть сховала свій «скарб» за спину.

— Посаг там в тебе, чи що? — хмикнув я.

Світава змовчала, тільки стискання її долоньки стало вже не таким довірливим. Мені несподівано подумалось: якщо вона зараз висмикне свою руку, я більше ніколи в житті її не побачу. І в цю мить щось боляче штрикнуло в грудях, ніби розпечена шлиця прошила наскрізь.

— А чому ти кажеш, що цей лісопарк мертвий? — спитав я. Лікарня вже була близенько.

— Бо тут немає ні хазяїна лісу, ні мавок, — відповіла Світава.

— Хазяїн лісу — то їжак? Чи вовк?

— Хазяїн лісу — то лісовик. А мавки живуть в лісі.

— Злі вони чи добрі?

— Коли як. Характер у них такий... Непередбачуваний, от!

— Ти з ними спілкувалася?
— Не дуже часто. Мавки більше селян любляють.
— А ти сама не селянка хіба?
— Ні, я на відьму вчуса. Тітонька Килина мене п'ять літ тому до себе забрала, бо батьки мої в полоні у песиголовців згинули.

Я з тривогою подивився на дитину. Швидше б до лікарні дістатися. Та чому досі не видно знайомих будівель, які вже мали б з'явитися за деревами?

— Так, мала, з лісовиком та мавками ми більш-менш розібралися. Хто такі песиголовці?

— Це ти малий, якщо не знаєш простих речей! — обурилася раптом Світава і почала терпляче пояснювати. — Песиголовці — це такі істоти, які тілом начебто людина, а голова в них собача. Вони вищі за тебе і моцні, як той дуб. Людей ловлять та їдять, а ті, кого не з'їли — живуть у них рабами, але то рідко. Мої татко та мамка... — в голосі дитини забриніли сльози. За якусь мить Світава оговталася і продовжила. — В інших краях, кажуть, песиголовці дуже великі, як ті велети, мають одне око на лобі і ріг. Від них здалеку тхне нечистотами і прілою шкірою. І вони теж їдять людей.

— Фу, як бридко, — мене аж пересмикнуло. — Але ж то все казки, еге ж? Ти сама звідки родом?

— Та звідси ж, з Поділля. Тивер-плем'я на цих землях живе, села та містечка ставить. Дивний ти якийсь! Простих речей не знаєш.

Ха! Це ще хто з нас дивний! Хотів я це сказати, аж раптом повітря ніби стало густішим і швидко перетворилося на доволі міцну мембрану. Та щойно ми зробили наступний крок, як та мембрана з гучним тріском розірвалася. Я роззирнувся навкруги і зрозумів, нарешті, що таке живий ліс.

Вітру начебто й не було, проте гілки дерев зі скрипом ворушилися, шелестіли густим листям. Здавалося,

вели між собою якусь неспішну й довгу розмову. Трава та дрібні паростки світилися так, наче зсередини в них горіли крихітні світлодіоди. Папороть вкрилася дивним цвітом, кольори якого мінилися щосекунди, схожі на такі собі мінівеселки. Між ними в усі боки сновигала усіяка дрібнота, щось крекчало, хрипіло, сопіло, фиркало, шмигало, нюхало, шелестіло малесенькими лапками. Темрява розсипалася на кольорові іскри квітів різноманітної форми та розмірів. Маленькі істоти, що світилися жовтим, синім, зеленим та білим, літали навкруги, пищали, гуділи, вищали, перемовлялися між собою дзвінками голосами. А за кілька десятків кроків за усім цим стежила пара велетенських вовків.

Кожен з теля розміром.

Сірі.

З палаючими червоним очима.

— Сірко! Живка!

Не встиг я отямитися, як Світава висмикнула руку і кинулася до вовків. Один звіряка зробив кілька кроків до мене, взяв в зуби кошик і поставив поруч із дівчинкою.

— Як ви мене знайшли? Мої ж ви хороші! — кричала Світава обіймаючи вовків, гладила їх, занурювала обличчя в їхню шерсть, ніби дуже-дуже скучила за цими монстрами.

А вони, судячи з хижих поглядів, скучили за свіжиною. Тобто за мною.

— Це — Мишко, — нарешті, Світава згадала про мене. — Він хороший. Він мене назад до лісу вивів.

Вовки залишили дівчинку, зробили кілька кроків до мене. «Все, — майнуло в голові, — зараз вони повечеряють». Звірюки тим часом понюхали повітря, щось прогарчали один до одного, але назад не повернули.

— Що вивів — дякую, — почувся гарний, з дивними напівтонами, голос. Господи, вони ще й розмовляють! — Але чужинцям тут не місце.

— Тітонько Килино! — вигукнула Світава і побігла до найближчого дерева. — Ти прийшла по мене!

Тільки зараз я помітив струнку високу жінку. Мій страх почав помаленьку розвіюватись. І дерева мене більше не дивували, і вовки вже не здавалися такими страшними.

Тим часом жінка пригорнула до себе Світаву, деякий час гладила її по голівці, щось шепотіла на вухо. Потім взяла за руку, підійшла до мене.

Такої краси я ще в житті не бачив. Її обличчя ніби світилося зсередини дивним чарівним сяйвом. А очі! Яка сила сяє в їхній глибині! Яка потужна мудрість схована всередині зіниць! А стан який! Та сучасні моделі просто вмерли б із заздощів, якби побачили це дивовижне тіло, прикрите вишиваною сукнею з тонкого льняного полотна. Такої гордовитої постави та ідеальних пропорцій я ще ніколи в житті не бачив і...

— Хлопче, ти живий? — почулося зовсім поруч.

— Га? — я втупив погляд в обличчя жінки. — Вибачте, зі мною щось... таке...

— Ти чужинець в цьому світі, тож він відкидає тебе, — пояснила тітка Килина. — Дякую за Світаву, але тобі час повертатись. Ніч Купала закінчується, стежка от-от закриється. Як не встигнеш повернутися додому, опинишся між світами, перетворишся на привида, і вже ніколи твоя душа не потрапить у світ живих. Тож поквапся.

Я не знаю, що тоді сталося зі мною. Я слухав відьму — і не чув її. Я дивився на цей дивний ліс — і не хотів йти. Навіть вовки більше не лякали мене. Вони тепер здавалися відданою, шляхетною сторожею.

— Час спливає, — знову нагадала відьма. Її рука лягла на моє плече, і наче холодним вогнем облекла.

Я незчувся, як рушив в зворотному напрямку, аж раптом інша, тепла і лагідна, рука зупинила. Світава! Дівчинка простягнула листя папороті, яке вінчала дивна полум'яна